

The Hague **Security Delta**



Beroepenradar Safety & Security

September 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. De Safety & Security Beroepenradar	3
3. Werkwijze	4
4. Veiligheid van woon- en leefomgeving	6
5. Veiligheid van data en informatiesystemen	11
6. Veiligheid van mensen, milieu en de werkplek	14
7. Veiligheid van bedrijfsvoering en processen	18
8. Conclusie	20
Bijlage 1: Afkortingenlijst	21
Bijlage 2: Beroeps-, branche-, en kennisorganisatie	23
Bijlage 3: Bronnenlijst	25

1. Inleiding

Het Safety & Security domein kenmerkt zich door gevarieerd aanbod van opleidingen, beroepen en vacatures. Deze diversiteit maakt het een aantrekkelijk domein om in te werken en het biedt carrièreperspectieven voor mensen met diverse interesses, vaardigheden en opleidingen.

Echter, er staan momenteel veel vacatures open die lastig blijken te vervullen. De ambitie om meer talent aan te trekken voor Safety & Security wordt belemmerd door het gebrek aan overzicht en navigatiemogelijkheden in het woud aan beroepsprofielen en opleidingen.

Met het doel om bij te dragen aan een gemeenschappelijk kader voor Safety & Security beroepen, hebben wij een groot aantal beroepen en bijbehorende beschrijvingen en kwalificatiedossiers in kaart gebracht. Het overzicht kan in een volgende stap gebruikt worden om vacatures en opleidingen concreet aan beroepen te koppelen en om carrièrepaden te beschrijven. Daarnaast biedt het een kader voor mensen met interesse in een carrière in Safety & Security om te zien welke beroepen bij hun opleidingsniveau passen en welke andere beroepen dicht bij hun interessegebied liggen.

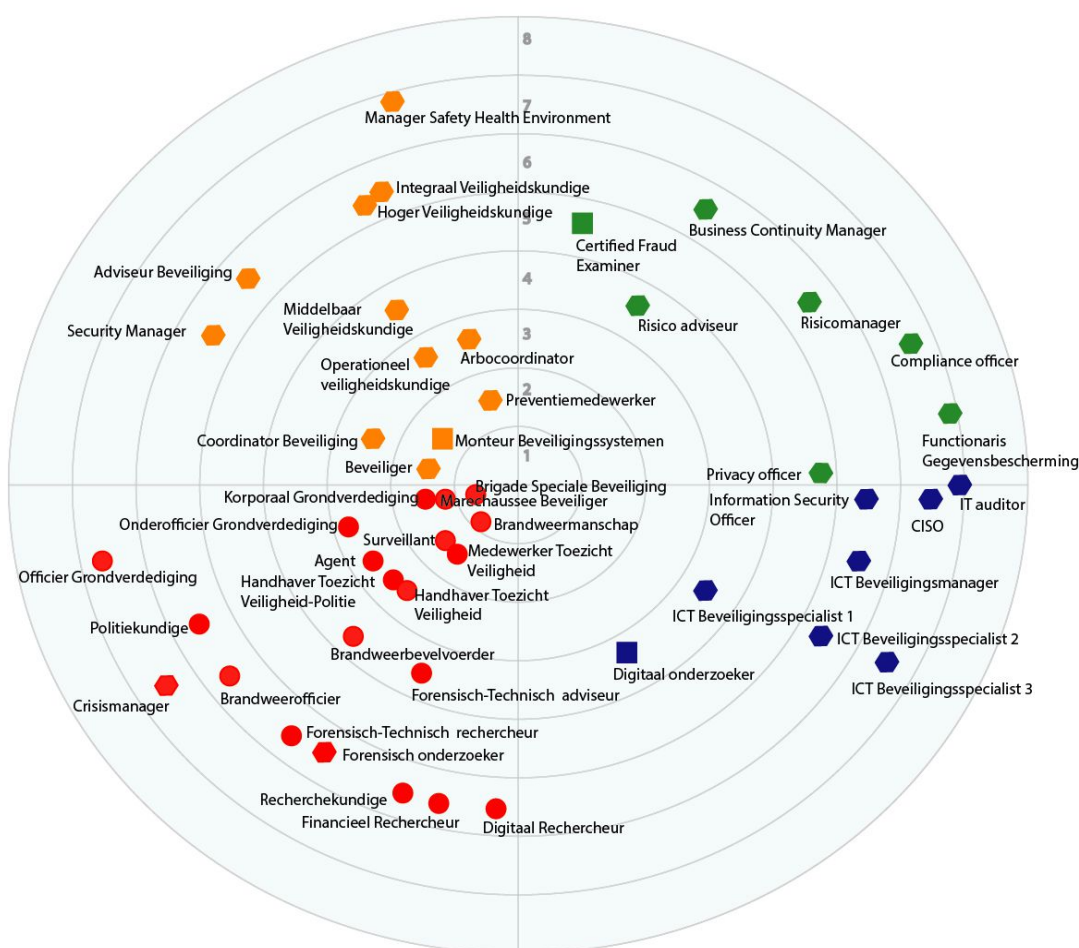
Dit document is in meerdere opzichten een start. Voor zover wij weten is nog niet eerder een overzicht van beroepsprofielen opgesteld die de volledige breedte van het Safety & Security domein omvat. Het overzicht pretendeert dan ook niet compleet te zijn: de innovatiekracht van Safety & Security impliceert dat er nieuwe beroepen en opleidingen kunnen ontstaan en dat oude zullen verdwijnen.

2. De Safety & Security Beroepenradar

De beroepenradar toont beroepen in Safety & Security. Er is een verdeling in 4 clusters gehanteerd op basis van aan welk soort Safety & Security wordt gewerkt: woon- en leefomgeving; mensen, milieu en werkplek; data en informatiesystemen; of bedrijfsvoering en processen. Op de afbeelding is te zien welke beroepen binnen welk cluster vallen en hoe ze zich inhoudelijk tot elkaar verhouden. Beroepen die inhoudelijk dicht bij elkaar liggen of die in de praktijk vaak samenwerken zijn op de radar dicht bij elkaar geplaatst. Het gaat hierbij specifiek niet om senioriteit of hiërarchische verhoudingen maar om horizontale relaties. De gebruikte afkortingen zijn terug te vinden in de afkortingenlijst (bijlage 1). De ringen symboliseren het aanbevolen opleidings- of vaardigheidsniveau, uitgedrukt in de ranking van het European Qualifications Framework.

Safety & Security Beroepen

naar opleidings- of vaardigheidsniveau (EQF 1-8)



Wat bescherm je?

- Safety & Security van woon- en leefomgeving
- Safety & Security van mensen, milieu, werkplek
- Safety & Security van data en informatiesystemen
- Safety & Security van bedrijfsvoering en processen

Waar werk je?

- ⬡ Publieke & Private werkgevers
- Private werkgevers
- Publieke werkgevers veiligheid (defensie/politie/brandweer/toezicht)

3. Werkwijze

De beroepenanalyse is uitgevoerd door middel van een internet zoektocht en waar nodig door telefonisch of email contact met betrokken vakverenigingen, brancheorganisaties en vacaturebanken in binnen- en buitenland. In eerste instantie zijn er meer dan 100 beroepsbeschrijvingen gevonden. Om hierin een structuur aan te brengen zijn de beroepen verdeeld in 4 clusters. De clusters zijn gekozen naar het doel van het beroep:

1. Safety & Security van de woon- en leefomgeving.
2. Safety & Security van data en informatiesystemen.
3. Safety & Security van mensen, milieu en werkplek.
4. Safety & Security van bedrijfsvoering en processen.

Vervolgens is er een prioriteit aangebracht in de selectie welke beroepen wel of niet in het overzicht opgenomen werden. Als eerste werden beroepen geselecteerd die zijn beschreven door kennis- en beroepsverenigingen, overheid, of door vakbonden. Als tweede zijn beroepen geselecteerd die zijn beschreven door geaccrediteerde opleidingsinstellingen. Beroepsprofielen die niet meer worden onderhouden zijn ook niet overgenomen. Tenslotte zijn beroepsbeschrijvingen door niet-Nederlandse organisaties zoveel mogelijk vermeden.

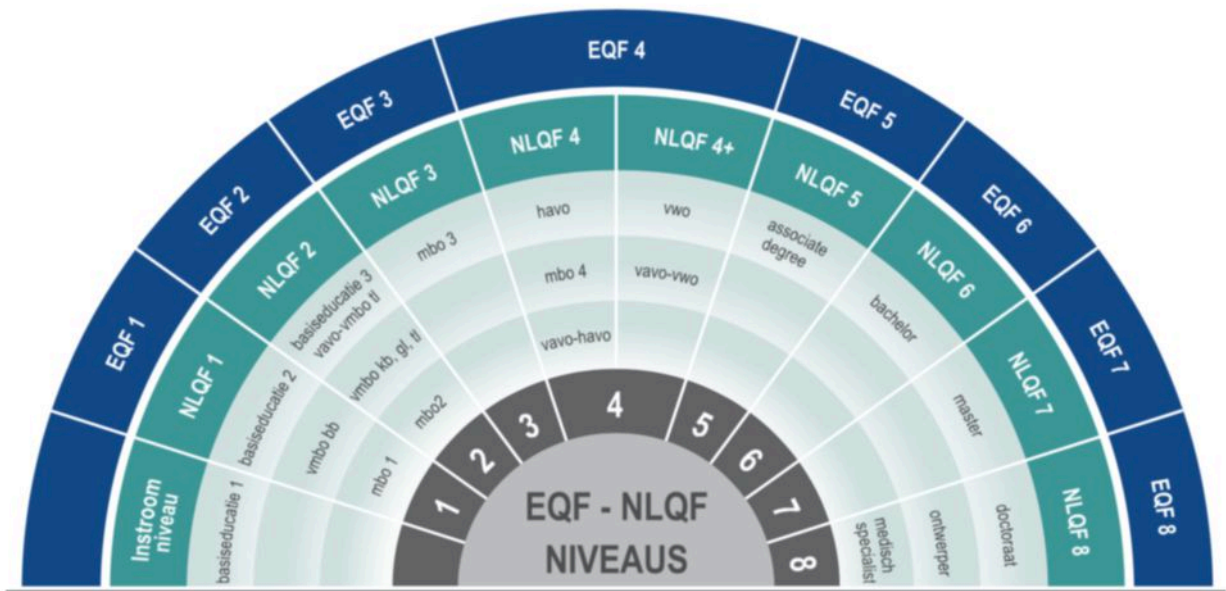
Uiteindelijk zijn 48 beroepen in dit rapport opgenomen. Het overzicht pretendeert niet compleet te zijn: de innovatiekracht van het Safety & Security domein impliceert dat er nieuwe beroepen kunnen ontstaan en oude beroepen zullen verdwijnen. Bij de gemaakte inventarisatie kunnen er ook mogelijke beroepen of opleidingen gemist zijn.

In de volgende hoofdstukken staan tabellen met beschrijvingen van beroepen per cluster. De beschrijvingen per beroep zijn zoveel mogelijk samengevat en overgenomen van de originele bronteksten (de verwijzingen naar de bron zijn als eindnoten opgenomen).

Bij elk beroepsprofiel is in het kwalificatiedossier of profielbeschrijving gezocht naar het vereiste en/of aanbevolen opleidings- en vaardigheidsniveau. Dat niveau is vertaald naar de ranking van het European Qualifications Framework (EQF). Voor het matchen naar het juiste niveau is gebruik gemaakt van de overzichten die zijn ontwikkeld door het Nationaal Coördinatiepunt NLQF (figuur 1).

In de tabellen staat steeds een kolom 'Mogelijke Opleiding'. De inhoud van deze kolom verwijst naar bronnen of websites met suggesties voor mogelijke opleidingen. Hierbij is geen waardeoordeel gegeven of opzettelijk bestaande opleiders weggelaten: er kunnen opleidingen missen of het kan zijn dat er zoveel aanbieders zijn dat het overzicht ontbreekt. Suggesties van lezers zijn welkom. In enkele gevallen is de opleiding direct gekoppeld aan een beroepsprofiel, bijvoorbeeld in het geval van werkgevers die over een eigen opleidingsinstituut beschikken, zoals bij de Politie of Defensie.

Schematisch overzicht generieke inschaling in NLQF en EQF van door de overheid geregelde kwalificaties.



Figuur 1 Inschaling EQF Nederland (Bron: Nationaal Coördinatiepunt NLQF)

4. Veiligheid van woon- en leefomgeving

In dit cluster zijn beroepen opgenomen die werken aan het veiliger maken en houden van ons land en de omgeving waar wij wonen. Het kan gaan om beroepen die werken aan sociale veiligheid (criminaliteit, overlast en verloedering), fysieke veiligheid (rampenbestrijding, crisisbeheersing en brandveiligheid) of nationale veiligheid.

De meeste van de beroepen in dit cluster zijn gerelateerd aan werkgevers in de publieke sector zoals politie, defensie en veiligheidsregio's.

Binnen de **politieorganisatie** bestaan verschillende carrièrepaden, zowel op straat of achter de schermen, waarbij competentieontwikkeling wordt gefaciliteerd door de politieacademie. Opleidingen worden gegeven vanaf MBO-niveau tot en met academische opleidingen. Carrière- en doorgroeimogelijkheden bij de politie staan beschreven op de recruitment website van de politie¹ en een overzicht van functiebeschrijvingen van het functiehuis bij de politie staat op politie.nl². Naast de opleidingen bij de politieacademie bieden ook enkele ROC's een opleiding Handhaver Toezicht en Veiligheid Politie (HTV-P). Deze opleiding biedt een extra route naar politieonderwijs voor MBO scholieren jonger dan 18 jaar³. De politie biedt op hoofdlijnen 3 categorieën van werk: als agent, bij de recherche en in de bedrijfsvoering. Deze laatste categorie is in onderstaand overzicht niet opgenomen. Elke categorie biedt op zijn beurt ook weer een heel divers en uitgebreid scala aan specialisaties.

Nederland is ingedeeld in 25 veiligheidsregio's⁴. Veiligheidsregio's zijn verantwoordelijk voor de brandweezorg, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio. Elke gemeente is deelnemer en daardoor medeverantwoordelijk voor de bestuurlijke en organisatorische aansturing van de veiligheidsregio. De gemeente is de werkgever van de brandweer. De brandweeracademie biedt tal van opleidingen en bijscholingen om vakbekwaam te worden en te blijven, voor verschillende specialisaties en op verschillende niveaus⁵. Deze zijn in onderstaand overzicht niet allemaal overgenomen. Uit het Landelijk Functiehuis Brandweer zijn de drie hoofdcategorieën overgenomen: manschap, bevelvoerder en officier. Op elk niveau zijn diverse specialisaties denkbaar (duiker, gevaarlijke stoffen, enzovoorts).

Provincies en gemeenten huren ook handhavers Toezicht en Veiligheid in om de openbare orde in de stad te handhaven. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld pleinen, winkelcentra, of woonwijken. De handhaver kan boetes uitschrijven of overtreders staande houden.

Beroepen bij **Defensie** lopen zeer uiteen⁶. Er zijn dan ook veel soorten functies voor verschillende opleidingsniveaus: van vmbo tot universitaire vooropleidingen. Defensie is zelf ook een opleidingsinstituut en biedt mogelijkheden om te werken en leren voor mensen met diverse vooropleidingen. De Marine, Landmacht, Luchtmacht en Marechaussee richten zich op operaties op zee, land en in de lucht. Daarnaast ondersteunt burgerpersoneel met catering gezondheidszorg, onderhoud aan gebouwen en oefenterreinen, onderwijs en personeelsdiensten. De hoeveelheid aan mogelijkheden binnen de defensie organisatie zelf is te groot om in dit rapport samen te vatten. Daarom zijn in het beroepenoverzicht alleen de functies bewaking, beveiliging en politietaken opgenomen. Beveiliging (of bewaking) heet ook wel grondverdediging.

Functies in de **particuliere beveiliging** staan beschreven in het cluster veiligheid van milieu, mensen en de werkplek, hoewel werken in de beveiliging soms kan betekenen dat de werkzaamheden bij een publieke instelling worden uitgevoerd.

EQF	Functie	Mogelijke opleiding ¹	Verwante beroepen ²
7	<p>Crisismanager</p> <p>Bij grote incidenten of crises moeten veel organisaties samenwerken. Een crisismanager is daarbij onmisbaar. De crisismanager werkt op tactisch-strategisch niveau bij overheid of in het bedrijfsleven en heeft veiligheidszorg en rampenbestrijding en/of crisismanagement in de portefeuille^{7,8}.</p>	<u>Master of Crisis and Public Order Management (MCPM)</u>	Brandweer-officier
7	<p>Officier Grondverdediging</p> <p>De Officier Grondverdediging bij Defensie geeft leiding aan personeel bij beveiligings- en bewakingstaken, voor instructie en training van een eenheid, maar ook voor al het toegewezen materiaal. Denk hierbij aan wapens, munitie en voertuigen. Verder worden een aantal administratieve taken uitgevoerd⁹.</p>	<u>Koninklijke Militaire Academie (KMA)</u>	
6	<p>Politiekundige</p> <p>Een politiekundige is actief in het dagelijkse politiewerk in de wijk. Samen met politiecollega's maar ook met partners van bijvoorbeeld gemeente en welzijnsorganisaties wordt gewerkt aan veiligheid in de wijk en het terugdringen van criminaliteit¹⁰.</p>	<u>Politie-academie</u>	
6	<p>Forensisch onderzoeker</p> <p>Een forensisch onderzoeker kan werken op twee verschillende terreinen: forensisch technische recherchekunde en forensisch onderzoek en analyse. Er kunnen verschillende functies bekleed worden zoals kwaliteitsmanager op het gebied van forensisch onderzoek, adviseur bij bijvoorbeeld rechtbanken en advocatenkantoren. Ook kan men aan de slag als forensisch analist of forensisch-technisch rechercheur¹¹.</p>	<u>Zie overzicht van ROC Nederland</u>	Forensisch technisch rechercheur
6	<p>Digitaal Rechercheur</p> <p>Een digitaal expert speelt een cruciale rol in rechercheonderzoeken. Er is geen rechercheonderzoek meer dat geen digitale component in zich heeft. Van een meervoudige moordzaak tot online bedreigingen, van een</p>	<u>Politie-academie</u>	ICT beveiligings-specialist

¹ De digitale versie van dit document bevat in deze kolom vaak hyperlinks naar de bronnen.

² Met verwante beroepen wordt bedoeld: beroepen met soortgelijke vooropleiding, beroepen waarmee vaak wordt samengewerkt, of beroepen met een aanzienlijke overlap in competenties. Het gaat hierbij niet om de hiërarchische verhoudingen of verticale carrièrepaden, maar om horizontale relaties.

	gewapende overval tot cryptoware onderzoeken; in al deze onderzoeken komen digitale sporen voor die door een digitaal specialist onderzocht moeten worden om de dader(s) te kunnen opsporen ¹² .		
6	<p>Recherchekundige</p> <p>Een recherchekundige werkt samen met collega-rechercheurs aan het oplossen van misdrijven en vervult een belangrijke rol in opsporingsonderzoeken en het veiliger maken van de samenleving. Het werk van een recherchekundige speelt zich af in de volle breedte van het recherchevak; op het gebied van moord, drugshandel, ondermijning, geweld, terreur of kinderporno. Er is onderzoek naar mensen en gebeurtenissen steeds vanuit een wisselend perspectief, maar altijd met een helikopterview¹³.</p>	<u>Politie-academie</u>	
6	<p>Financieel rechercheur</p> <p>Witwassen, fraude, afpersing, skimmen. Een financieel specialist speelt een cruciale rol in het traceren ervan. Met slim financieel spuurwerk kunnen financiële netwerken in kaart worden gebracht en kan crimineel bezit worden afgenomen; geld en bezittingen die op onrechtmatige wijze zijn verkregen, bijvoorbeeld door fraude, roof of drugshandel¹⁴.</p>	<u>Politie-academie</u>	Certified Fraud Examiner (CFE)
6	<p>Brandweerofficier</p> <p>Een brandweerofficier werkt voor de brandweerorganisatie in een veiligheidsregio. De loopbaan staat in het teken van leiderschap waarbij doorgroei naar het strategische niveau tot de mogelijkheden behoort. De officier kan actief zijn als leidinggevende, projectleider of toonaangevend specialist. Daarnaast is er inzet als officier van dienst bij diverse incidenten, variërend van een ongeval met gevaarlijke stoffen tot een vliegtuigramp¹⁵.</p>	<u>Brandweer-academie</u>	
6	<p>Forensisch-technisch rechercheur</p> <p>De forensische opsporing van de politie draait om het zoeken, veiligstellen, onderzoeken en analyseren van sporen en sporendragers om de waarheid aan het licht te brengen¹⁶.</p>	Zie overzicht: <u>Politie-academie</u>	
4	<p>Forensisch-technisch analist/onderzoeker</p> <p>Zelfstandig of in een team van forensische onderzoekers (deel)onderzoeken op alle soorten plaats delict uitvoeren en bij proces verbaal vastleggen. Er worden verschillende</p>	Zie leergang: <u>Politie-academie</u>	

	forensische onderzoekstechnieken en methoden gebruikt alsmede noodzakelijke apparatuur ¹⁷ .		
4	Brandweer Bevelvoerder De bevelvoerder geeft leiding aan manschappen om het incident: brand, hulpverlening, gevaarlijke stoffen of waterongevallen te bestrijden ¹⁸ .	<u>Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)</u>	
3	Agent Agenten doen, 24 uur per dag, het basiswerk. Zij zorgen voor een veilige en leefbare wijk, stad of regio. Hun werk bestaat globaal uit politietoezicht, preventieadvies, afhandeling van verkeersproblemen, eenvoudig recherchewerk, verlenen van hulp, en handhaven van wetten en regels. De agenten zijn dagelijks aanwezig op straat ¹⁹ .	<u>Politie-academie</u>	
3	Handhaver Toezicht en Veiligheid (HTV) Een Handhaver Toezicht en Veiligheid is verantwoordelijk voor het toezien op de orde en veiligheid, het informeren en verwijzen van publiek en je biedt ondersteuning bij projecten en (gemeentelijke) evenementen. De werkzaamheden, die vooral op straat plaatsvinden, zijn een combinatie van preventief toezicht houden, service verlenen en sanctioneren ²⁰ .	<u>Zie overzicht van ROC Nederland</u>	
3	Handhaver Toezicht & Veiligheid – Politie (HTV-P) Dit beroep is gelijk aan HTV, met het verschil dat een specialisatie binnen de HTV opleiding toegang geeft tot de politieacademie.	<u>Diverse MBO scholen bieden de specialisatie HTV-P aan.</u>	HTV, Agent
3	Onderofficier grondverdediging Een Onderofficier Grondverdediging beveiligt vliegtuigen, helikopters en wapensystemen en geeft leiding aan soldaten en korporaals ²¹ .	<u>VEVA-3</u>	Coördinator beveiliging
2	Surveillant Een surveillant werkt op straat in de surveillance, bij evenementen, in een verkeersteam of in de arrestantenzorg in het cellencomplex ²² .	<u>Politie-academie</u>	Beveiliging, HTV
2	Medewerker Toezicht en Veiligheid Een medewerker toezicht en veiligheid houdt toezicht op gebouwen, terreinen, openbare ruimtes of evenementen.	<u>Zie overzicht van ROC Nederland</u>	Surveillant Beveiliging

	Daarnaast worden ook vragen van het publiek beantwoordt en wordt ingegrepen bij incidenten ²⁰ .		
2	Korporaal grondverdediging De Korporaal Grondverdediging bij de Koninklijke Luchtmacht bewaakt zeer kostbare objecten als vliegtuigen, helikopters en wapensystemen ²³ .	<u>VEVA-2</u>	Beveiliging
2	Marechaussee-Beveiliging (MB) Een Marechaussee-Beveiliging bij Defensie begint als beveiliging bij één van de paleizen in Nederland of als beveiliging bij het NATO hoofdkwartier ²⁴ .	<u>Zie overzicht bij Defensie</u>	Beveiliging
1	Medewerker Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) De Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) is een onderdeel van de Koninklijke Marechaussee. Zij voert zelfstandig acties uit maar kan ook samen met politie of militaire teams optreden binnen Nederland maar ook in het buitenland. De BSB kent 4 afdelingen: persoonsbeveiliging, Observatie (OT), Bijzondere Opdrachten en Arrestaties (AT) ²⁵ .	<u>Defensie</u> ²⁵	
1	Brandweer Manschap De manschap bestrijdt met een brandweereenheid, onder leiding van een bevelvoerder, het incident. Hij heeft binnen de brandweereenheid een specifieke taak, waarvan de inhoud kan verschillen per soort incident: brand, hulpverlening, gevaarlijke stoffen en waterongevallen ^{26,27} .	<u>Via de brandweer in de regio</u>	

5. Veiligheid van data en informatiesystemen

Beroepen binnen dit cluster werken aan de betrouwbaarheid van data en informatie (voorzieningen). Dit betekent dat data en informatie beschikbaar, tijdig, juist en actueel zijn, en niet beschikbaar zijn voor onbevoegden. Vaak wordt daarbij de term informatieveiligheid of informatiebeveiliging gebruikt. Informatiebeveiliging gaat over het geheel aan maatregelen waarmee organisaties hun informatie beveiligen, zowel digitaal als niet digitaal. De term cyber security wordt tegenwoordig ook vaak gebruikt, soms met dezelfde, soms met een afwijkende betekenis²⁸.

Voor dit overzicht houden we de term informatiebeveiliging aan, en worden de beroepsprofielen van de vereniging Platform voor Informatiebeveiliging (PvIB)²⁹ gevolgd. De profielen van het PvIB zijn gedeeltelijk in lijn met het Europese competence framework voor ICT-functies (e-CF³⁰) waarin de functies van ICT security manager en ICT security specialist beschreven worden³¹. Het verschil is dat het PvIB daar nog de rollen van ISO en CISO aan toe heeft gevoegd. De beroepsprofielen van PvIB zijn niet gekoppeld aan specifieke opleidingen. Het PvIB werkt momenteel aan een certificeringsstelsel (QIS). Mocht het tot implementatie komen van het certificatiestelsel dan is een update te verwachten van de beroepsprofielen. Naar verwachting gaat het dan om een beperkte aanpassing.

In dit cluster staat ook het beroep van IT-auditor genoemd. Hiervoor bestaan diverse certificeringen. Echter, de beroepstitel RE (Register EDP-Auditor) mag uitsluitend gebruikt worden door gekwalificeerde IT-auditors, d.w.z. ingeschreven in het NOREA-register³. Momenteel is NOREA bezig met een update van het beroepsprofiel van de IT-auditor. Daarin wordt uitgegaan van een breed en pluriform IT-auditberoep waaruit 4 kernvakgebieden worden gedestilleerd: 1) Audit & Assurance, 2) IT Governance, Risk & Compliance, 3) Informatietechnologie en 4) Informatiebeveiliging.

Amerikaanse beroepsprofielen beschrijven tientallen beroepen in dit cluster (O*NET³² en NIST³³). De Amerikaanse varianten zijn zo divers dat deze buiten beschouwing van dit rapport zijn gelaten.

Het beroep van privacy officer, primair gericht op het beschermen van (persoons)informatie en in de praktijk vaak een rol van information security officers, staat niet in dit cluster. In dit rapport is het beroep van Privacy Officer opgenomen als variant op het beroep van Functionaris voor de Gegevensbescherming in het cluster veiligheid van bedrijfsvoering en processen.

³ NOREA is de beroepsvereniging van IT auditors. Zie bijlage 2 voor een overzicht van overige relevante beroepsverenigingen.

EQF	Functie	Mogelijke opleiding	Verwante beroepen
7	<p>IT Auditor</p> <p>Een IT-auditor oordeelt en adviseert over IT in bedrijven en organisaties. Gekwalificeerde IT-auditors beschikken op grond van hun opleiding en praktijkervaring over deskundigheid inzake informatiebeveiliging, beheersing van IT en de afstemming tussen bedrijfsprocessen en ICT³⁴.</p>	<p><u>CISA</u></p> <p>Voor de titel van register auditor, zie <u>NOREA</u></p>	
7	<p>ICT beveiligingsspecialist 3</p> <p>De beveiligingsspecialist doet voorstellen voor en implementeert technische beveiligingsmaatregelen voor de ICT. Adviseert en ondersteunt om ICT veilig te laten werken. Neemt directe actie om systemen en netwerken of delen daarvan te beveiligen. Wordt door vakgenoten beschouwd als de deskundige op het gebied van ICT-beveiliging²⁹.</p>	<p>Master-opleiding in het ICT-domein²⁹.</p>	
7	<p>CISO</p> <p>De CISO definieert de informatiebeveiligingsstrategie en organiseert en stuurt de informatiebeveiliging van de organisatie overeenkomstig de behoeften en de risicobereidheid van de organisatie²⁹.</p>	<p>Master-opleiding in het economische, exacte, technische of mens-wetenschappelijke domein²⁹</p>	FG
6	<p>ICT Beveiligingsspecialist 2</p> <p>Doet voorstellen voor en implementeert technische beveiligingsmaatregelen voor de ICT. Adviseert en ondersteunt om ICT veilig te laten werken. Neemt directe actie om systemen en netwerken of delen daarvan te beveiligen²⁹</p>	<p>HBO-opleiding in het ICT-domein²⁹.</p>	
6	<p>ICT beveiligingsmanager</p> <p>Definieert de ICT-beveiligingsrichtlijnen voor de organisatie in overeenstemming met de informatiebeveiligingsstrategie en -architectuur van de organisatie en organiseert en managet de ICT-beveiliging van de organisatie²⁹</p>	<p>Bachelor-opleiding in het exacte of technische domein²⁹</p>	
6	<p>Information Security Officer (ISO)</p>	<p>Bachelor-opleiding in het economische, exacte,</p>	<p>Privacy Officer</p>

	Implementeert informatiebeveiliging in overeenstemming met de informatiebeveiligingsstrategie van de organisatie ²⁹ .	technische, of mens-wetenschappelijke domein ²⁹ .	
4	<p>(Particulier) Digitaal onderzoeker</p> <p>Het werk van een particulier digitaal onderzoeker bestaat uit drie kerntaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hij gaat na of er behoefte is aan onderzoek. Dit houdt in dat hij informatiesystemen monitort. De particulier digitaal onderzoeker bepaalt vervolgens de onderzoeksbehoefte en stelt de precieze onderzoeksvraag vast. Tenslotte maakt hij een plan van aanpak voor de uitvoering van het onderzoek. • Hij bekijkt digitale sporen en stelt onderzoeksmateriaal veilig. • Hij voert onderzoek uit³⁵. 	<p><u>MBO ICT en Mediabeheer</u>,</p> <p>en diploma Particulier Onderzoeker³⁶</p>	ICT beveiligings-specialist
4	<p>ICT beveiligingsspecialist 1</p> <p>Realiseert technische beveiligingsmaatregelen voor de ICT en monitort de ICT beveiliging van de organisatie²⁹.</p>	MBO 4-opleiding in het ICT-domein ²⁹ .	

6. Veiligheid van mensen, milieu en de werkplek

Arbeidsveiligheid, beveiliging, gezondheid en milieuvraagstukken zijn thema's voor het management van elke organisatie. Steeds meer organisaties beschrijven hiervoor een beleid, bedrijfsprocessen en procedures om zo tot een veilige en gezonde werkomgeving te komen.

Veiligheidskunde is een zeer breed begrip en een expertise in alle bedrijfstakken, van gezondheidszorg tot chemische industrie en dienstverlening. Een veiligheidskundige is als deskundige op het gebied van veiligheid actief als interne of externe adviseur, als toezichthouder tijdens het uitvoeren van risicovollere werkzaamheden, als gesprekspartner voor andere deskundigen en externe toezichthouders en kan tevens de directie ondersteunen binnen het werkveld³⁷. Er zijn meerdere beroepsorganisaties, registers van professionals en opleidingen.

Het beroepsprofiel Integraal Veiligheidskunde dateert van 2013 en is opgesteld door het Landelijk OpleidingsOverleg Integrale Veiligheid. Op dit moment is het profiel in revisie en een nieuwe versie komt in december 2018 beschikbaar. De opleiding tot Integraal Veiligheidskunde is een HBO- bachelor en kan gevolgd worden aan een aantal hogescholen.

Het beroep van security manager, traditioneel verantwoordelijk voor bedrijfsbeveiliging en het bestrijden van criminaliteit op de werkplek, beweegt zich steeds vaker richting integrale veiligheid, waarbij veiligheid op de werkplek, crisisbeheersing en bedrijfshulpverlening in het takenpakket valt.

Er zijn momenteel plannen om de opleidingen Integrale Veiligheid, Integrale Veiligheidskunde en Security Management samen te voegen tot één opleiding met de bestaande Nederlandse naam "Integrale Veiligheidskunde" en de nieuwe Engelse naam "Safety and Security Management"³⁸.

Het beroepsprofiel Hoger Veiligheidskundige (HVK) van de NVVK is in concept gereed en men is nu bezig met het vaststellen van de Body of Knowledge and Skills (BOKS). Hogere veiligheidskunde is een post-HBO-opleiding en kan gevolgd worden bij diverse opleidingsinstituten.

Er bestaan diverse registers van veiligheidskundigen:

1. Hobeon SKO onderhoudt een register van gecertificeerde middelbaar veiligheidskundigen en geaccrediteerde opleidingen³⁹.
2. De NVVK onderhoudt ook een register van gecertificeerde veiligheidskundigen en een register van gecertificeerde Risicoprofessionals (RRP). Voor deze RRP's is een reglement, een beroepsprofiel en een functieprofiel⁴⁰ beschreven.
3. Er is nog een derde register van veiligheidskundigen en risico professionals van de stichting SVK⁴¹. Het SVK-register is een initiatief van een vijftal opleiders en is het register van veiligheidskundigen/risico-professionals. De Stichting SVK-register is er voor gediplomeerde Middelbaar Veiligheidskundigen (MVK) en anders opgeleide risico-professionals.

Functies in de particuliere beveiliging staan beschreven in CAO's. De CAO voor particuliere beveiliging/horecabeveiliging beschrijft verschillende functies en hun carrière paden. De basis voor die functies is bijna altijd de MBO-opleiding beveiliging, daarom zijn deze functies en paden in het overzicht niet verder uitgesplitst.

Het beroep persoonsbeveiligers (body guard) is in het overzicht niet als apart beroep opgenomen. Bij de politie, defensie en het Ministerie van Veiligheid & Justitie zijn er een aantal afdelingen die persoonsbeveiligers en- of ondersteuning leveren en de functie is een specialisatie binnen andere beroepen bij die organisaties.

EQF	Functie	Mogelijke opleiding	Verwante beroepen
7	<p>Manager SHE</p> <p>De manager SHE beheerst veiligheids-, gezondheids- en milieurisico's, analyseert complexe problemen, adviseert hogere managementkaders en doet onderzoek naar (bijna) ongevallen binnen de eigen organisatie⁴².</p>	Postacademische opleiding: <u>MoSHE</u>	Risico manager
6	<p>Integraal Veiligheidskundige (IVK)</p> <p>Een IVK stelt beleid op, neemt de regie, implementeert beleid, voert onderzoek uit en adviseert op gebied van safety, security, fysieke en sociale veiligheid⁴³.</p>	Zie overzicht van de Vereniging Hogescholen: <u>IVK</u>	HVK Security manager Adviseur beveiliging
6	<p>Hoger Veiligheidskundige (HVK)</p> <p>Adviseert over/onderzoekt van gezondheid, werkomstandigheden en duurzame inzetbaarheid in arbeidsorganisaties en adviseert over/onderzoeken van optimaliseren van de arbeidsomstandigheden zorg als vervolg op de risicobeoordeling en risicobeheersing⁴⁴.</p>	Diverse aanbieders bieden een praktijkopleiding Hogere Veiligheidskunde aan.	IVK
6	<p>Adviseur Beveiliging</p> <p>Een adviseur beveiliging werkt in de meeste gevallen bij een beveiligingsbedrijf of een adviesbureau. Een beveiligingsbedrijf zorgt voor de beveiliging van bijvoorbeeld een bedrijfspand. Het komt ook voor dat een bedrijf een eigen beveiligingsdienst heeft. Tot slot is het ook mogelijk om als adviseur beveiliging als zelfstandig ondernemer te werken⁴⁵.</p>	Zie overzicht van de Vereniging Hogescholen: <u>IVK</u>	IVK
6	<p>Security Manager</p> <p>De security manager analyseert vanuit bedrijfsmatig perspectief risico's en bedreigingen en adviseert en beslist over passende investeringen in security. Deze professional adviseert vooral op strategisch niveau. Hij beschikt over actuele kennis van methodieken en technieken om dreigingen en risico's te analyseren⁴⁶.</p>	Zie overzicht van de Vereniging Hogescholen: <u>IVK</u>	IVK, HVK
4	<p>Middelbaar Veiligheidskundige (MVK)</p> <p>De MVK Adviseert werkgevers en werknemers over risicobeheersing en preventie om gevaaraspecten te veranderen. Hierbij wordt samengewerkt met andere (arbo)disciplines⁴⁷.</p>	Zie overzicht van opleidingsinstellingen: <u>MVK</u>	

3	<p>Coördinator Beveiliging</p> <p>De coördinator stuurt een team beveiligers aan en voert zijn leidinggevende met informatie over het object of de objecten waar hij werkt. Zo controleert hij veiligheidsplannen op actualiteit en meldt hij veranderingen in het object die gevolgen hebben voor de wijze van beveiligen⁴⁸.</p>	<p>Opleidingsaanbod op <u>ROC</u> Nederland,</p> <p>Zie ook Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus⁴⁹</p>	
3	<p>Operationeel Veiligheidskundige (OVK)</p> <p>Een OVK voert risico inventarisaties en evaluaties uit; adviseert de directie, managementteam en/of de OR op gebied van veiligheid; voert maatregelen uit⁵⁰.</p>	<p>Er bestaan diverse opleiders voor de Basisopleiding Veiligheidskunde of Operationeel veiligheidskunde.</p>	
3	<p>Arbo coördinator</p> <p>Een arbo coördinator houdt zich onder andere bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het (mede) implementeren van het arbobeleid. • Het (mede) implementeren van een systeem voor Arbozorg. • Het signaleren van gevaren en risico's met betrekking tot arbeidsomstandigheden. • Het bewaken van de administratieve verplichtingen zoals opgenomen in de wet- en • regelgeving⁵¹. 	<p>Er bestaan diverse aanbieders van diverse arbo cursussen.</p>	
2	<p>Beveiligiger</p> <p>Beveiligers bewaken de veiligheid, binnen de kaders van een beveiligingsopdracht en meestal in een private omgeving⁵².</p>	<p>Opleidingsaanbod op <u>ROC</u> Nederland,</p> <p>Zie ook Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus⁴⁹</p>	<p>Defensie grondverdediging</p>
2	<p>Beveiligingsmonteur (MBV)</p> <p>Een monteur die beveiligingsinstallaties monteert, programmeert, onderhoudt en repareert. Volgens de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr) dient een erkend alarminstallatiebedrijf te beschikken over goed opgeleid, deskundig en betrouwbaar personeel. De monteurs moeten het diploma Monteur Beveiligingsinstallaties (MBV) hebben⁴⁹.</p>	<p>Er zijn diverse aanbieders van de MBV opleiding.</p> <p>Zie ook Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus⁴⁹.</p>	

2	<p>Preventiemedewerker</p> <p>De wettelijke taken van een preventiemedewerker zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het (mede) opstellen en uitvoeren van de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). • Het adviseren en nauw samenwerken met de ondernemingsraad/persononeelsvertegenwoordiging over de te nemen maatregelen voor een goed • arbeidsomstandighedenbeleid. • Deze maatregelen (mede) uitvoeren. • Het adviseren aan en samenwerken met de bedrijfsarts en andere arbodienstverleners⁵³. 	<p>Er bestaan diverse aanbieders van diverse arbo cursussen.</p>	
---	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------	--

7. Veiligheid van bedrijfsvoering en processen

Financiële instellingen, maar ook steeds meer organisaties in andere sectoren, hebben onderwerpen als governance, risicomanagement, wet- en regelgeving, integriteit, ethiek en corruptiepreventie hoog op de agenda staan. Al deze onderwerpen hebben te maken met verantwoord ondernemen en besturen. Beroepen in dit cluster dragen bij aan interne en maatschappelijke veiligheid van de onderneming.

EQF	Functie	Mogelijke opleiding	Verwante beroepen
7	Functionaris Gegevensbescherming (FG) Organisaties zijn in bepaalde situaties verplicht een functionaris voor de gegevensbescherming (FG) aan te stellen. Dit is iemand die binnen de organisatie toezicht houdt op de toepassing en naleving van de Algemene verordening gegevensbescherming ⁵⁴ .	<u>CIPP/e</u> <u>CIPM</u> <u>CDPO</u> <u>S-CDPO</u>	
7	Compliance Officer Een compliance officer ziet toe op naleving van interne en externe normen en bevordert een integriteitsbewuste bedrijfscultuur ⁵⁵ .	<u>CCO</u> <u>ECIM</u> <u>CCP</u>	Risico Manager
6	Risicomanager Corporate of Enterprise Risicomangers identificeren, analyseren en documenteren risico's in een organisatie en monitoren de effectiviteit van risicomanagement processen. Het kan gaan om risico's voor bedrijfsvoering, operationele processen, compliance, financiële, technologie en andere assets ⁵⁶ .	Er bestaan diverse aanbieders van opleidingen en cursussen	Manager EHS, BCM
6	Business Continuity Manager (BCM) Een BCM (of business resilience manager) herkent potentiële bedreigingen voor een organisatie en richt een proces in om met die bedreigingen om te gaan ⁵⁷ .	<u>CBCM</u> <u>S-BCME</u> <u>BCI</u>	Risico manager, Manager EHS
5	Privacy officer (PO) Een organisatie die niet wettelijk verplicht is een FG aan te wijzen, kan een PO of privacy adviseur aanstellen die wellicht niet altijd aan de AVG-criteria voldoet, bijvoorbeeld op het gebied van de beschikbare middelen of de garantie van onafhankelijkheid, en derhalve niet als FG gezien mag worden of zo genoemd mag worden ⁵⁸ .	<u>S-DPE</u> <u>CIPP/e</u>	ISO

5	<p>Fraude onderzoeker (CFE)</p> <p>Fraude onderzoekers in private organisaties werken vaak preventief bij retailers en in magazijnen om voorraadverlies door fraude en criminaliteit te voorkomen⁵⁹.</p>	<u>CFE</u>	
4	<p>Risico adviseur business continuity</p> <p>Een risico adviseur inventariseert risico's en geeft inzicht in wat de mogelijke gevolgen zijn, maakt inzichtelijk wat de kansen en bedreigingen zijn en begeleid bij het maken van keuzes met als doel de continuïteit van de onderneming te waarborgen⁶⁰.</p>	<u>DNVGL</u>	

8. Conclusie

Er bestaat een grote variatie aan beroepen, beroepsverenigingen en opleidingen die een verwantschap hebben met Safety & Security. In enkele gevallen liggen opleidingen of werkzaamheden in de praktijk inhoudelijk dicht bij elkaar, maar leveren ze beroepen op met verschillende namen.

Een voorbeeld is het beroep van Security Manager, een functie die in veel organisaties dicht bij de functie van Integraal Veiligheidskundige opereert. Er bestaan verschillende opleidingen om tot die beroepen te komen. Er zijn dan ook plannen om de HBO-opleiding Security Management te integreren in de opleiding Integrale Veiligheid, wat ertoe leidt dat de twee beroepen zullen samensmelten.

Een beroep kan ook op de radar 'in beweging' zijn. Dat kan te maken hebben met accentverschillen in de uitvoering. Een risico manager bijvoorbeeld, kan in de praktijk soms dicht bij security manager liggen, soms richting CISO bewegen en soms dicht naar compliance officer.

Andere verwantschappen zijn te vinden bij opleidingen die ingang geven tot beroepen in meerdere sectoren, zoals bijvoorbeeld de MBO-opleiding Toezicht en Veiligheid. Die opleiding biedt een opening naar de politieacademie en naar banen binnen de veiligheidsregio's. Ook de MBO-opleiding Beveiliging is een basis voor meerdere carrière paden.

Wij verwachten dat het overzicht in dit document instrumenteel is voor een nadere uitwerking van de inhoud van de beroepen en een beschrijving van mogelijke carrièrepaden. Door voorstelbare carrièrestappen aan te duiden, krijgen professionals en studenten inzicht in hoe ze vanuit hun huidige positie kunnen doorgroeien. Daarbij wordt het ook zichtbaar hoe ze kunnen overstappen naar een ander beroep dat wellicht heel anders lijkt, maar gelijksoortige vaardigheden of kennis vereist waardoor de overstap (eventueel aangevuld met gerichte training) toch goed mogelijk is. Hiermee kan de radar ook een start worden voor talentontwikkeling en opleidingskeuzes. Uiteindelijk is het doel om meer talent aan te trekken voor beroepen in Safety & Security.

Bijlage 1: Afkortingenlijst

BCI	Business Continuity Institute
BSB	Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten
BvAA	Beroepsvereniging Arbo Adviseurs
BVN	Vereniging Beveiligingsprofessionals Nederland
CBCM	Certified Business Continuity Manager
CIP	Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming
CCO	Certified Compliance Officer
CCP	Certified Compliance Professional
CDPO	Certified Data Protection Officer
CFE	Certified Fraud Examiner
CIPM	Certified Information Privacy Manager
CIPP/e	Certified Information Privacy Professional/europe
CISA	Certified Information Systems Auditor
CISO	Chief Information Security Officer
DNVGL	Det Norske Veritas - Germanische Lloyd
ECIM	Certified Executive Compliance & Integrity Manager
EQF	European Qualifications Framework
FG	Functionaris voor de Gegevensbescherming
GvRM	Genootschap voor Risicomanagement
HBO	Hoger beroepsonderwijs
HSD	The Hague Security Delta
HTV	Handhaver Toezicht en Veiligheid
HTV-P	Handhaver Toezicht en Veiligheid-Politie
HVK	Hoger Veiligheidskundige
ICT	Information and Communication Technology
IFV	Instituut fysieke veiligheid
ISO	Information Security Officer
IT	Information Technology
IVK	Integraal Veiligheidskundige
KMA	Koninklijke Militaire Academie
MB	Marechaussee Beveiliging
MBO	Middelbare Beroepsonderwijs

MBV	Monteur beveiligingssystemen
MCPM	Master of Crisis and Public Order Management
MVK	Middelbaar Veiligheidskundige
NGFG	Nederlands Genootschap Functionarissen Gegevensbescherming
NVRB	Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid
NVVK	Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde
OVK	Operationeel Veiligheidskundige
PvIB	Platform voor Informatiebeveiliging
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RRP	Register Risico Professional
S-BCME	SECO-Business Continuity Management Expert
S-CDPO	SECO-Certified Data Protection Officer
S-DPF	SECO-Privacy & Data Protection Foundation
SHE	Safety, Health & Environment
SSVV	Stichting Samenwerken voor Veiligheid
TAPA	Transported Asset Protection Association
VCO	Vereniging van Compliance Professionals
VEVA	Veiligheid & Vakmanschap

Bijlage 2: Beroeps-, branche-, en kennisorganisatie

De **Beroepsvereniging Arbo Adviseurs (BvAA)** opgericht heeft als een van de doelstellingen het ondersteunen in de professionele ontwikkeling van arbo-adviseurs, arbo-professionals, arbocoördinatoren en preventiemedewerkers, op het gebied van kwaliteit, kennis van het vakgebied en status.

De **Vereniging Beveiligingsprofessionals Nederland (BVN)** is een hoogwaardige beroepsvereniging waarin veel grote Nederlandse bedrijven en instellingen zijn vertegenwoordigd. De BVN verenigt de vakkennis van bedrijven met die van adviseurs en toonaangevende leveranciers van beveiligingsdiensten en -technologie.

Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP) is een publiek-private netwerkorganisatie die bestaat uit participerende overheidsorganisaties en commerciële marktpartijen.

Het **Genootschap voor Risicomanagement (GvRM)** is de vereniging van en voor mensen die zich bezighouden met risicomanagement in de breedste zin van het woord. Risicomanagement is een breed vakgebied met diverse beroepen en meerdere brancheverenigingen. Steeds vaker richten organisaties de functie in vanuit een integraal risicomanagement of enterprise risk management perspectief. Hierdoor omvat de scope van het werk steeds vaker niet alleen financiële risico's, maar ook IT, compliance, business continuity en veiligheidsrisico's.

Het NGFG is de Nederlandse beroepsvereniging van functionarissen voor gegevensbescherming (FG).

NOREA is de beroepsvereniging van IT auditors. De beroepstitel RE (Register EDP-Auditor) mag uitsluitend gebruikt worden door gekwalificeerde IT-auditors, d.w.z. ingeschreven in het NOREA-register.

De **Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid (NVRB)** is een kennisplatform voor risicoanalyse en bedrijfszekerheid. De vereniging organiseert elk jaar diverse interactieve avondbijeenkomsten met een inleiding door professionals in het vakgebied.

De **Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK)** is een kennisplatform voor en door veiligheidskundigen, onderscheidt de volgende kennisdomeinen:

1. Arbeidsveiligheid
2. Externe veiligheid
3. Transportveiligheid
4. Sociale veiligheid
5. Zorgveiligheid

Het **Platform voor Informatiebeveiliging (PvIB)** is een kenniscentrum op het gebied van informatiebeveiliging in Nederland en wil herkend worden als het platform waar informatie, kennis en ervaring over informatiebeveiliging wordt verzameld, verbeterd, verrijkt en wordt uitgedragen. PvIB verenigt alle betrokkenen en geïnteresseerden in het vakgebied Informatiebeveiliging. Informatiebeveiliging is een multidisciplinair vakgebied en daarom zijn meerdere beroepsgroepen binnen het PvIB actief: informatiearchitecten, juristen, informatie- en security managers, (informatie) beveiligingsfunctionarissen, ICT-auditors, privacydeskundigen, e.a.

De **Stichting Samenwerken Voor Veiligheid** (SSVV) is een samenwerkingsverband van 22 (branche)organisaties uit de Nederlandse industrie. De missie: werken in een risicovolle omgeving voor iedereen in de keten, van opdrachtverlening tot uitvoering, structureel veiliger en gezonder maken.

De vereniging **Transported Asset Protection Association** (TAPA) is een forum dat producenten, logistiek dienstverleners, vervoerders, politie en justitie en andere belanghebbenden verenigt met het gemeenschappelijke doel de verliezen in de logistieke keten te beperken. De TAPA Security Requirements worden wereldwijd erkend als industriestandaard voor vrachtfaciliteiten en transportbeveiliging. TAPA is een handelsorganisatie die zich richt op producten, maar niet op persoonscertificeringen of beroepen van mensen die zich met asset protection bezig houden.

Compliance Officers en Professionals zijn verbonden in de **Vereniging van Compliance Professionals** (VCO). De beroepsvereniging bevordert kennisuitwisseling tussen haar leden en versterkt het onderlinge compliance netwerk.

Bijlage 3: Bronnenlijst

- ¹ <https://www.kombijdepolitie.nl>
- ² <https://www.politie.nl/wob/korpsstaf/2017-functiebeschrijvingen-van-het-functiehuis-bij-de-politie.html>
- ³ <https://www.politieacademie.nl/actueel/Paginas/Betere-vooropleiding-politie.aspx>
- ⁴ <http://www.veiligheid.org/regio.html>

- ⁵ <https://www.ifv.nl/opleidingen/Paginas/Opleidingen-en-bijscholingen-Brandweeracademie.aspx>
- ⁶ <https://werkenbijdefensie.nl>

- ⁷ <https://www.ifv.nl/opleidingen/Paginas/Master-of-Crisis-and-Public-Order-Management.aspx>
- ⁸ <https://www.ifv.nl/opleidingen/Documents/MCPM/Beroepsprofiel-MCPM.pdf>
- ⁹ <https://werkenbijdefensie.nl/vacature/officier-grondverdediging-vwo-1-319.html>
- ¹⁰ <https://www.kombijdepolitie.nl/LerenEnWerkenAlsAgent/politiekundige>
- ¹¹ <https://www.roc.nl/default.php?fr=details&id=3327&inst=542>
- ¹² <https://www.kombijdepolitie.nl/WerkenBijDeRecherche/digitaal-rechercheren>
- ¹³ <https://www.kombijdepolitie.nl/WerkenBijDeRecherche/recherchekundige>
- ¹⁴ <https://www.kombijdepolitie.nl/WerkenBijDeRecherche/financieel-rechercheren>
- ¹⁵ <https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/20170616-IFV-Kwalificatiedossier-OVD.pdf>
- ¹⁶ <https://www.kombijdepolitie.nl/WerkenBijDeRecherche/forensisch-rechercheren/Paginas/default.aspx>
- ¹⁷ <https://www.politieacademie.nl/onderwijs/onderwijsaanbod/pages/opleiding.aspx?code=4300003b>
- ¹⁸ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-34077.html>
- ¹⁹ <https://www.politie.nl/themas/politietaken.html>
- ²⁰ <https://kwalificaties.s-bb.nl/Details/Index/1394?type=Dossier&returnUrl=%2F%3FResultaatType%3DAlles%26Trefwoorden%3Dhandhaver%26Fuzzy%3DFalse%26Cohort%3D22>
- ²¹ <https://werkenbijdefensie.nl/vacature/onderofficier-grondverdediging-mbo3-1-440.html>
- ²² <https://www.kombijdepolitie.nl/LerenEnWerkenAlsAgent/surveillant>
- ²³ <https://werkenbijdefensie.nl/vacature/korporaal-grondverdediging-mbo-2-1-318.html>
- ²⁴ <https://werkenbijdefensie.nl/vacature/marechaussee-beveiliging-1-125.html>
- ²⁵ <https://werkenbijdefensie.nl/vacature/medewerker-bsb-537.html>
- ²⁶ <https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/20170616-IFV-Kwalificatiedossier-manschap-versie0.8-vastgesteld-VenJ.pdf>
- ²⁷ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-68919.html>

- ²⁸ Berg, J. van den, Wat maakt cyber security anders dan informatiebeveiliging? Magazine nationale veiligheid en crisisbeheersing 2015, nr. 2, p.4-5
- ²⁹ <https://www.pvib.nl/kenniscentrum/documenten/beroepsprofielen-informatiebeveiliging-2-0>
- ³⁰ <https://e-cf.nl>

- ³¹ <ftp://ftp.cen.eu/CEN/Sectors/List/ICT/CWAs/CWA%2016458.pdf>
- ³² <https://onetonline.org>
- ³³ <https://csrc.nist.gov/publications/detail/sp/800-181/final>

- ³⁴ <https://www.deitauditor.nl/wat-is-een-it-auditor/>
- ³⁵ Crebo 92200, via <https://kwalificaties.s-bb.nl>
- ³⁶ Artikel 10 van Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0010256/2016-10-01>

- ³⁷ <https://www.roc.nl/default.php?fr=details&id=12023382>
- ³⁸ <https://www.vereniginghogescholen.nl/profielenbank/b-integrale-veiligheid>
- ³⁹ <https://www.hobson.nl/producten/middelbaar-veiligheidskundigen?doelgroep=professionals&dienst=persoonscertificering>

- ⁴⁰ <https://veiligheidskunde-oud.livits.net/document/reglement-register-risicoprofessionals>
- ⁴¹ www.svkregister.nl
- ⁴² <https://www.tudelft.nl/tbm/onderwijs/postacademisch-onderwijs/postnitiële-opleidingen/management-of-safety-health-environment/>
- ⁴³ <https://www.vereniginghogescholen.nl/profielenbank/b-integrale-veiligheid>
- ⁴⁴ https://www.hobson.nl/uploads/producten/werkveldspecifiek_certificatieschema_hvk.pdf
- ⁴⁵ <https://www.roc.nl/default.php?fr=beroep&beroepsid=1341&subs=alg>
- ⁴⁶ https://www.vereniginghogescholen.nl/system/profiles/documents/000/000/174/original/security_management.bop.2015.pdf?1437563961
- ⁴⁷ https://www.hobson.nl/uploads/producten/regeling_mv_k_bijlage_1_eisen_opleiding_mv_k.pdf
- ⁴⁸ Crebo 25408, via <https://kwalificaties.s-bb.nl>
- ⁴⁹ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0010256/2016-10-01>
- ⁵⁰ https://www.hobson.nl/uploads/producten/regeling_ovk1_1.pdf
- ⁵¹ <https://www.bvaa.nl/voor-leden/downloads/category/1-beroepsprofielen>
- ⁵² Crebo 25407, via <https://kwalificaties.s-bb.nl>
- ⁵³ <https://www.arboned.nl/uploads/inline/Veelgestelde%20vragen%20over%20de%20preventiemedewerker.pdf>

- ⁵⁴ <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving/functionaris-voor-de-gegevensbescherming-fg>
- ⁵⁵ <https://www.vco.nl/index.php/de-vco/beroepscompetentieprofiel-bcp>
- ⁵⁶ <http://www.acfe.com/career-path-risk-management-professional.aspx>
- ⁵⁷ <https://www.thebci.org/knowledge/introduction-to-business-continuity.html>
- ⁵⁸ https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/richtlijnen_fg.pdf
- ⁵⁹ <http://www.acfe.com/career-path-private-sector-investigator.aspx>
- ⁶⁰ <https://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NTA-85952014-nl.htm>

Colofon

Beroepenradar Safety & Security
© 2018, The Hague Security Delta

Author

Nicole van Deursen

Commissioned by

Mark Ruijsendaal
Rik Schiffelers

The Hague Security Delta
Wilhelmina van Pruisenweg 104
2595 AN The Hague
info@thehaguesecuritydelta.com
<http://www.thehaguesecuritydelta.com>

@HSD_NL



The Hague Security Delta

Wilhelmina van Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
070 204 51 80

info@thehaguesecuritydelta.com
www.thehaguesecuritydelta.com
 [@HSD_NL](https://twitter.com/HSD_NL)